

Bakgrund

Sökanden ansöker om tillstånd att äga och besitta fastigheten Majfrid RNr 13:96 i Eckerö kommun (43-406-13-96). Den bebyggda fastigheten är 5 800 m² och är belägen inom oplanerat område. Fastigheten gränsar till vatten och till fastigheten hör andelar i samfälliga jord- och vattenområden.

Sökanden är inte bosatt i landskapet och har inte innehaft hembygdsrätt. Avsikten med förvärvet är fritidsbruk. Enligt ansökan är sökandens föräldrar, samt deras förfäder flera generationer tillbaka, födda och uppvuxna på Åland. Sökanden har den 29 oktober 2021 undertecknat gåvobrev enligt vilket sökanden förvärvat fastigheten såsom förskott på arv från sin mor.

Ur handlingarna i ärendet framgår att fastigheten funnits inom släkten en längre tid. Ur handlingarna i ärendet framgår att sökandens morfar och mormor avled den 22 januari 2006 respektive den 21 februari 2006 och hatt sökandens mor erhöll ett outbrutet område om ca 5 800 m² av fastigheten Simons RNr 13:47 genom partiellt arvskifte efter sina föräldrar den 25 september 2019. Sökandens mor beviljades lagfart på det outbrutna området den 20 november 2019 och det outbrutna området bildades därefter till fastigheten Majfrid RNr 13:96 den 1 april 2020.

Kommunens utlåtande

Eckerö kommun beslöt den 18 januari 2022 att förorda givande av tillstånd i enlighet med anhållan.

Motivering

Sökanden är bröstarvinge till överlåtaren som har gett fastigheten såsom förskott på arv till sökanden.

Enligt 4 § 2 mom. 7 punkten landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd ska tillstånd beviljas när följande förutsättningar är uppfyllda, om inte särskilda skäl däremot föreligger: "Sökanden förvärvar mark eller erhåller besittning till mark av en levande person som han eller hon är bröstarvinge till och som har varit lagfaren ägare till egendomen i minst åtta år. Förvärvet eller besittningsövergången innebär inte att produktiv jordbruks- eller skogsmark kommer att användas i annat än produktivt syfte."

I ärendet är utrett att sökanden är bröstarvinge till överlåtaren av fastigheten. Sökandens mor har dock inte varit lagfaren ägare till fastigheten i minst åtta år före överlåtelsen. Syftet med kravet att överlåtaren ska ha varit lagfaren ägare till egendomen i minst åtta år är emellertid att förhindra kringgåenden av jordförvärvslagstiftningen, då en förälder med åländsk hembygdsrätt utan dessa krav kunde anskaffa mark för att omedelbart därefter överlåta marken till ett barn som saknar hembygdsrätt. Landskapsregeringen anser att ett sådant skenköpsförfarande inte kan påvisas i detta fall. Sökandens morföräldrar erhöll år 1949 lagfart på en kvotdel om ½ av fastigheten Simons RNr 13:11 som sedermera genom klyvning bildats till fastigheten Simons RNr 13:47. Sökandens mor erhöll lagfart på ett outbrutet område av fastigheten Simons RNr 13:47 år 2019 genom partiellt arvskifte efter sina föräldrar. Det outbrutna området bildades därefter till fastigheten Majfrid RNr 13:96.

Fastigheten Majfrid RNr 13:96 har således varit i sökandens familjs ägo mycket längre än åtta år.

Med beaktande av sökandens ställning som bröstarvinge och att det inte finns skäl att misstänka något sådant bulvanförhållande som lagstiftaren velat förhindra anser landskapsregeringen att ansökan om jordförvärvstillstånd i detta fall ska beviljas.

Tillämpade lagrum

12 § landskapslagen (2003:68) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd

4 § 2 mom. 7 punkten landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd

Nr 68

Ansökan om jordförvärvstillstånd
gällande tre outbrutna områden om
totalt ca 3 ha av fastigheten Vestergård i
Föglö kommun
ÅLR 2021/10417
251 Rk1a

Beslut

Landskapsregeringen *beviljar* sökandebolaget jordförvärvstillstånd gällande tre outbrutna områden om totalt ca 3 ha av fastigheten Vestergård RNr 1:9 i Föglö kommun.

För tillståndet gäller följande villkor:

1. Sökandebolagets hemort ska vara i landskapet Åland.
2. Samtliga av styrelsens medlemmar ska ha åländsk hembygdsrätt eller ha varit bosatta i landskapet sedan minst fem år tillbaka.
3. Markområdet ska användas för det i ansökan angivna syftet.
4. Ägande och överlåtelse av aktier i sökandebolaget förutsätter landskapsregeringens tillstånd, dock inte om ägande och överlåtelse sker till
 - a) den som har hembygdsrätt,
 - b) den som har varit bosatt i landskapet oavbrutet sedan minst fem år tillbaka,
 - c) bröstarvinge, vid förvärv genom arv eller testamente,
 - d) efterlevande make, vid förvärv genom arv, testamente eller avvittring efter den andra makens död, eller
 - e) kreditinstitut, för en tid om fem år, om aktierna utgör pant för obetald fordran.

Bakgrund

Sökandebolaget ansöker om tillstånd att äga och besitta tre outbrutna områden om totalt ca 3 ha av fastigheten Vestergård RNr 1:9 i Föglö kommun (62-414-1-9). Fastigheten är totalt 89,72 ha och är belägen inom oplanerat område. Till fastigheten hör andelar i samfällt vattenområde. Markområdena som avses i ansökan är obebyggda och gränsar till vatten.

Till ansökan har fogats ett köpebrev, daterat den 6 september 2021. Av köpebrevet framgår att det i köpet ingår 2 % av moderfastighetens andelar i samfällt vattenområde. I